

Фінансова безпека та фінансова діяльність підприємства в умовах війни

Світлана Плетенецька,

*к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,*

e-mail: svitlanapm@krok.edu.ua,

ORCID: 0000-0002-2695-0712

Ольга Діденко,

*магістрантка кафедри економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,*

e-mail: didenkoom@krok.edu.ua

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю розробки ефективних підходів до забезпечення фінансової стійкості підприємств в умовах війни, що характеризуються високими ризиками, економічною нестабільністю та непередбачуваністю зовнішніх факторів.

Метою роботи є дослідження фінансової діяльності підприємств, спрямована на забезпечення стабільності в умовах кризових ситуацій, спричинених воєнними діями.

В умовах війни забезпечення фінансової безпеки підприємств набуває критичного значення, оскільки воно сприяє збереженню їхньої стійкості, адаптації до зовнішніх загроз та підтримці економічної стабільності країни. Особливості забезпечення фінансової безпеки в умовах воєнного стану включають необхідність формування стратегії з урахуванням як внутрішніх, так і зовнішніх факторів управління державою; ризики фізичної ліквідації суб'єктів господарювання, що особливо актуально для прифронтових регіонів; нестабільність валютного курсу, яка впливає на вартість фінансових ресурсів; а також складності, пов'язані з експортом та імпортом товарів через порушення логістичних ланцюгів [1].

У цих умовах підприємства змушені впроваджувати адаптивні механізми управління фінансовими ресурсами, диверсифікувати джерела доходів, мінімізувати витрати та розробляти антикризові стратегії для збереження своєї економічної стійкості та конкурентоспроможності. Сьогодні держава створює нові умови для розвитку підприємництва та бізнесу будь-якого розміру. Під час війни урядом було впроваджено низку заходів, які допомагають підприємствам вижити та розвиватися [2].

Важливою складовою захисту інтересів малого бізнесу та гарантування його фінансової безпеки в умовах воєнного стану є державна підтримка, яка реалізується шляхом створення державою організаційно-правових і фінансових умов для розвитку малого підприємництва. Сьогодні можна виокремити низку напрямів, у яких може і повинна реалізуватися ця підтримка: створення Фонду підтримки малого і середнього підприємництва для відновлення діяльності суб'єктів зазначеного сектору; встановлення податкових і митних пільг та стимулів для малих підприємств; лібералізація бізнес-середовища для розвитку

малого бізнесу шляхом послаблення чи відміни (повною або ж частковою) ліцензійних вимог, фінансових перевірок, штрафних санкцій; формування законодавчої основи для відшкодування збитків отриманих внаслідок бойових дій, що спричинили зниження або пошкодження майна підприємств; створення системи фінансових дотацій та пільгового кредитування суб'єктів малого підприємництва; надання державної підтримки для передислокації бізнес-суб'єктів і переміщення потужностей у більш безпечні регіони, зокрема сприяння в пошуку нової локації, розселенні персоналу та підборі нових співробітників [3].

Такі заходи сприяють збереженню життєздатності малого бізнесу, його відновленню та подальшому розвитку навіть у складних умовах воєнного стану. Забезпечення фінансової безпеки підприємств через такі механізми є важливим кроком до економічної стабілізації та відбудови країни.

Отже, практика функціонування та наукові дослідження доводять, що переважна більшість українських суб'єктів господарювання потребують обґрунтованої та дієвої методики оцінки й управління фінансовою безпекою [4].

Таким чином, можна зробити висновок, що забезпечення фінансової безпеки підприємств в умовах воєнного стану є критичним для їхнього виживання, адаптації та стабільного функціонування. Війна створює численні виклики, зокрема фізичні ризики, економічну нестабільність і зростання витрат, що вимагає від бізнесу впровадження антикризових заходів та оптимізації фінансових процесів. Державна підтримка, зокрема податкові й митні пільги, фінансові дотації, пільгове кредитування та допомога в передислокації, допомагає підприємствам зберігати життєздатність і відновлювати діяльність.

Ключові слова: фінансова безпека; воєнний стан; адаптація; економічна стабільність; державна підтримка; ризики; валютний курс.

Список використаних джерел

1. Коваль Н.І., Корніюк К.В. Забезпечення фінансової безпеки підприємства в умовах війни: проблеми та особливості. *Агросвіт* № 4, 2024. С. 152-158. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.4.152>
2. Ситник Н.С., Шеремета Л.М. Особливості забезпечення фінансової безпеки бізнесу в умовах воєнного стану. *Business economics: Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference «Science and Education in Progress» Dublin, Ireland 2023* p. С. 40-43.
3. Пшик Б.І. Особливості забезпечення фінансової безпеки малого підприємництва в умовах воєнного стану в Україні. *Ефективна економіка*. 2023. № 12. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.12.3>
4. Румик, І. (2020). Контролінг у системі управління фінансовою безпекою підприємств. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 4(60), 47-56. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2020-60-47-56>